

ZPRÁVA O VÝSKYTU ŠKODLIVÝCH ORGANISMŮ A DOPORUČENÍ K OCHRANĚ RÉVY

Zpráva č.: 19

Týden: 38

Období: 14.9.2015 – 20.9.2015

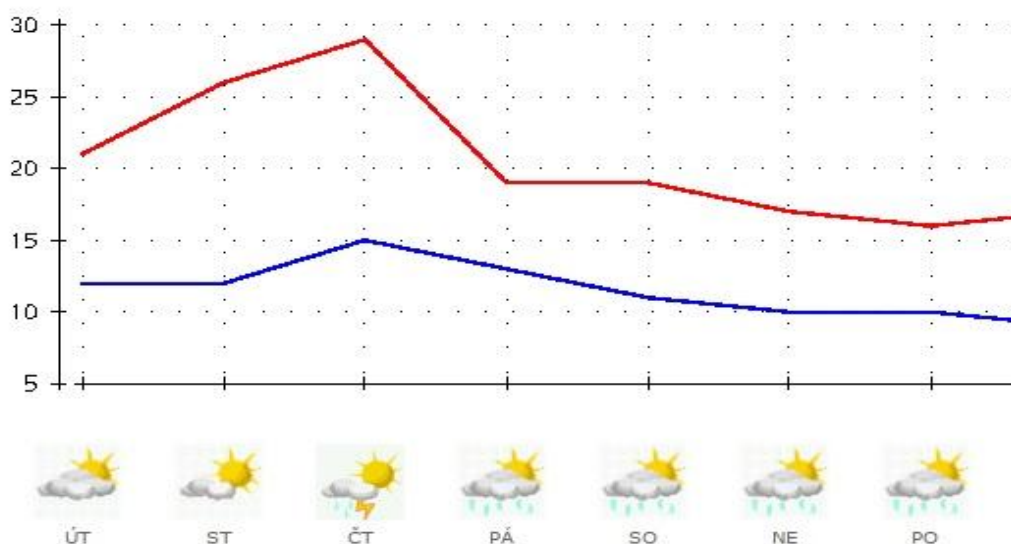
1. Obecné informace

a) Meteorologická situace

3-denní předpověď

	ÚT	ST	ČT
Břeclav	18 °C	24 °C	30 °C
Brno	18 °C	20 °C	28 °C
Hodonín	19 °C	24 °C	30 °C
Uherské Hradiště	19 °C	23 °C	29 °C
Znojmo	17 °C	19 °C	26 °C

Týdenní předpověď pro ČR

Červená křivka znázorňuje průměrné nejvyšší denní teploty ve °C.
Modrá křivka znázorňuje průměrné nejnižší noční teploty ve °C.

Předpověď počasí

Úterý V noci převážně oblačno, ojediněle přeháňky. Na východě zpočátku srážky četnější. Přes den převážně oblačno, ojediněle přeháňky, na východě odpoledne a večer místy přeháňky, ojediněle i bouřky. Nejnižší noční teploty 14 až 10 °C. Nejvyšší denní teploty 18 až 22 °C, na východě až 25 °C.

Středa Zpočátku oblačno a na severovýchodě ojediněle dešť, postupně polojasno až skoro jasno. Nejnižší noční teploty 13 až 9 °C, na východě kolem 15 °C. Nejvyšší denní teploty 24 až 28 °C.

Čtvrtek Jasno až polojasno, v Čechách odpoledne od západu přibývání oblačnosti a k večeru místy přeháňky nebo bouřky. Nejnižší noční teploty 17 až 13 °C. Nejvyšší denní teploty 28 až 32 °C, na západě Čech kolem 26 °C.

pátek Oblačno až zataženo, místy přeháňky, na východě ojediněle i bouřky. Nejnižší noční teploty 15 až 11 °C. Nejvyšší denní teploty 16 až 20 °C, na Moravě a ve Slezsku kolem 23 °C.

sobota Oblačno až zataženo, místy občasné dešť nebo přeháňky, zejména na Moravě a ve Slezsku. Nejnižší noční teploty 14 až 10 °C, na západě kolem 8 °C. Nejvyšší denní teploty 17 až 21 °C.

neděle až pondělí Zpočátku oblačno až zataženo a místy občasné dešť nebo přeháňky, později částečné ubývání oblačnosti. Nejnižší noční teploty 12 až 7 °C. Nejvyšší denní teploty 15 až 20 °C. Zdroj: www.vr.no, www.chmi.cz

Partneři

ZPRÁVA O VÝSKYTU ŠKODLIVÝCH ORGANISMŮ A DOPORUČENÍ K OCHRANĚ RÉVY

Zpráva č.: 19 | Týden: 38 | Období: 14.9.2015 – 20.9.2015

b) Fenofáze révy

89 | sklizňová zralost

V tomto období, podle lokalit a odrůd, probíhají nebo nastanou fáze 89 BBCH.

c) Vhodnost podmínek pro vývoj sledovaných chorob a škůdců pro aktuální týden

CHOROBY	Předpokládaná vhodnost podmínek
Plíseň révy	
Padlí révy	
Šedá hniloba hroznů révy	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> ● ● </div> <div> <p style="text-align: right;">slabá, střední</p> <p>(v první polovině období bude teplejší počasí bez dešťových srážek, méně příznivé pro patogen, ve druhé polovině období dojde k mírnému ochlazení, budou lokální dešťové srážky a příznivější podmínky pro patogen)</p> </div> </div>
ŠKŮDCI	Předpokládané riziko výskytu
Hálčivec révový	
Vlnovník révový	
Obaleči	

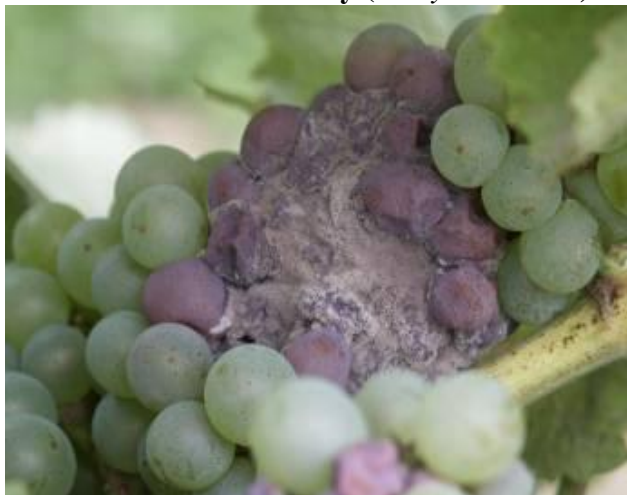
Partneři

2. Doporučení

a) Choroby

Šedá hniloba hroznů révy (*Botrytis cinerea*)

Patogen je ve vinicích vždy přítomný, je široce polyfágní, významně dispoziční a velmi variabilní. Zdroje infekce (konidie patogenu) se ve vinicích vyskytují ve velkém počtu po každém opakovaném nebo vydatnějším dešti. Ke klíčení konidií a k infekci dochází při ovlhčení i při vysoké vlhkosti vzdušné (nad 98 %). K masivním infekcím dochází jen při dostatečnou dobu trvajícím ovlhčení a za vhodné teploty (nad 12 °C, optimum 18–22 °C). Napadány jsou především poškozené bobule, infekční vlákno však může proniknout i přes nepoškozenou kutikulu a epidermis. Patogen je mimořádně rizikový z hlediska nebezpečí vzniku rezistence k fungicidům. Je třeba důsledně respektovat doporučené počty ošetření.

Ve fázi počátku zrání (zaměkání) nastoupilo období zvýšené citlivosti hroznů k infekci (morfologické a biologické změny, včetně snížené produkce fytoalexinů, u révy především stilbenu trans - resveratrolu a jeho metabolitu viniferinu).

Ošetření ve fázi počátku zrání je stále považováno za základní ošetření proti šedé hnilobě.

Neuskutečnění tohoto ošetření bylo jedním z důvodů neúspěchu ochrany proti šedé hnilobě hroznů v minulém roce.

Aktuální vývoj choroby:

U všech odrůd probíhá fáze zrání a postupně podle odrůd nastupuje fáze sklizňové zralosti. V minulém období byly na většině území méně příznivé podmínky pro patogen, byly pouze lokální dešťové srážky. V důsledku převážně méně příznivého počasí pro patogen doposud nedošlo k významnému šíření choroby.

Stanovení potřeby ošetřování:

V minulém období mělo být ukončeno opakované ošetření všech významně ohrožených porostů včetně pozdních odrůd.

V tomto období je možno ještě zvážit případné opakované ošetření mimořádně ohrožených porostů náchylných pozdních odrůd. Případné ošetření je třeba provést co nejdříve před příchodem předpověděných dešťových srážek. Toto pozdní ošetření zpravidla nezajistí požadovanou účinnost. Pokud bude prováděno, doporučujeme ponechat část porostu neošetřenou k vyhodnocení účinnosti zásahu.

ZPRÁVA O VÝSKYTU ŠKODLIVÝCH ORGANISMŮ A DOPORUČENÍ K OCHRANĚ RÉVY

Zpráva č.: 19

Týden: 38

Období: 14.9.2015 – 20.9.2015

Z povolených antibiotrytidových fungicidních přípravků jsou vhodné pouze přípravky s kratší ochrannou lhůtou (**Prolectus, Rovral Aquaflo, Teldor 500 SC**), které jsou současně nejméně rizikové pro vinifikaci.

K poslednímu ošetření jsou vhodné i pomocné prostředky **VitiSan NatriSan** a **AquaVitrin K**.

Jejich aplikace splňuje podmínku dvou použití pomocných prostředků v nadstavbové IP, povolených dle zákona o EZ.

Zvýšenou pozornost je třeba nadále věnovat porostům, u nichž došlo k praskání bobulí.

Předpokladem dobré účinnosti fungicidů proti šedé hnilobě je kvalitní ošetření zóny hroznů! Při cíleném ošetření zóny hroznů je možné použít sníženou dávku přípravku až do poloviny plné dávky (zpravidla je doporučováno použít 2/3 plné dávky). Výskyty šedé hniloby významně podporují zahuštění porostů (déletrvající ovlhčení, vyšší vlhkost vzdušná), nevyrovnaná výživa (zejména nadbytek dusíku a nedostatek vápníku) a poškození hroznů (především obaleči, kroupy). Významnou součástí ochrany proti šedé hnilobě jsou preventivní péstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně citlivého odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost k napadení (harmonické výživa, především nepřehnojit dusíkem a zajistit dostatečný příjem vápníku). Odlistění zóny hroznů je třeba provést nejpozději 4–5 týdnů před předpokládaným termínem sklizně. **Je třeba urychleně dokončit prosvětlení keřů, včetně citlivého odlistění zóny hroznů (podle NV 75/2015 Sb., podopatření IP révy vinné nejpozději do 30.9.2015)!**

V systému IP - základní ochrana vinic, není počet ošetření proti šedé hnilobě hroznů limitován. V systému IP - nadstavbová ochrana vinic je možno použít antibiotrytidový fungicid max. 2x. Současně je v systému IP – nadstavbová ochrana vinic je uložena povinnost použít 2x pomocný prostředek na ochranu rostlin, povolený dle zákona 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (AquaVitrin K, NatriSan, VitiSan).

Integrovaná produkce	Poznámka
Prolectus , (OL 14 dnů), Teldor 500 SC Rovral Aquaflo	Pro případné další ošetření jsou vhodné především přípravky
Ekologická produkce	Poznámka
AquaVitrin K , NatriSan , VitiSan	

Základní opatření k oddálení vzniku rezistence:

- *Dodržovat doporučený počet ošetření v průběhu vegetace*
- *Střídat přípravky s odlišným mechanismem působení*
- *Používat preventivně*
- *Dodržovat doporučení k použití včetně dávky*

Dikarboximidy (Rovral Aquaflo) – maximálně 1x v průběhu vegetace.

Ostatní účinné látky – dodržovat doporučený počet ošetření a střídat s přípravky s odlišným mechanismem působení.

Chřadnutí a odumírání révy (ESCA)

Aktuální vývoj choroby:

Na dalších lokalitách byly zjištěny výskyty chřadnutí a odumírání révy (ESCA). Výskyty souvisejí s velmi teplými periodami a především s nedostatkem vláhy v průběhu minulých období.

Předpoklad dalšího šíření:

V důsledku dosavadního teplého a suchého průběhu počasí lze předpokládat další nárůst výskytů choroby.

Příznaky choroby:

Na listech mezi hlavními žilkami vznikají nejdříve žlutozelené (bílé odrůdy) nebo červenofialové (modré odrůdy), různě veliké, často nepravidelné skvrny. Skvrny se zvětšují a splývají. Pletiva mezi nervy a okraje listů postupně nekrotizují (tygrovitost). Nekrotické plochy zůstávají olemovány světle žlutým (bílé odrůdy) nebo červenofialovým (modré odrůdy) okrajem. Hrozny jsou menší a na bobulích se často vyskytují černofialové skvrny. Silněji postižené keře náhle odumírají. Na příčném řezu hlavou nebo kmínkem chřadnoucích nebo odumřelých keřů lze pozorovat různě rozsáhlou hnědou nekrózu a později bílý rozklad dřeva.

Původci choroby jsou v našich podmínkách nejčastěji stopkovýtusé houby rodu *Fomitiporia* a *Stereum* a vřecovýtrusé houby rodu *Botryosphaeria*. Často se však vyskytují i další patogeny. Původci přetrvávají v napadených rostlinných částech někteří i v půdě. K infekcím dochází přes poranění na tříletém a starším dřevě, především při časném zimním řezu (deštivé a teplé periody v zimním období). Choroba se může šířit také výsadbovým materiálem a z půdy.

Ochranná opatření:

Ochrana spočívá v prevenci, především je třeba zajistit plnou vitalitu keřů, řez provádět co nejpozději v předjaří, omezit velká poranění, řezné rány na starším dřevě ošetřit přípravky k ošetření ran.

Odstraňovat a likvidovat chřadnoucí a odumřelé keře.

Drtit jen réví a dvouleté dřevo, odstraněné starší dřevo vynést a zlikvidovat.

Neponechávat v okolí vinic skladky dřeva po řezu a klučení vinic.

Octová hniloba

Aktuální vývoj choroby:

V minulých obdobích byly ojediněle zjištěny na náchylných raných odrůdách výskyt octové hniloby.

Příznaky choroby:

Jednotlivé bobule nebo menší skupiny bobulí, výjimečně i větší části hroznu, se zbarvují světle hnědě (bílé odrůdy) nebo červenohnědě (modré odrůdy). Typická je octová vůně rozrušené, kašovité dužniny.

Příčinou jsou octové bakterie (např. rodu *Acetobacter*) a kvasinky (např. rodů *Candida*, *Pichia*, *Hanseniasspora*, *Kloekeria*), které osídlují poškozené bobule (houby, škůdci, fyziologická a mechanická poranění).

Produkty rozkladu vábí octomilky (*Drosophila melanogaster*), které mohou původce dále přenášet.

Opatření:

Silněji poškozené hrozny je třeba při sklizni vytrít, dávají nepříznivou vůni a chuť vínům.

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (Potato stolbur phytoplasma)

Aktuální vývoj choroby:

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy se vyskytuje v různé intenzitě v celé vinařské oblasti Morava, především na modrých odrůdách a na odrůdě Chardonnay.

Příznaky choroby:

Modré odrůdy:

tmavočervené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou tmavě červeně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou.

Bílé odrůdy:

žlutozelené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou žlutozeleně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou. Nápadné zlatožluté zbarvení okolí hlavních žilek. Společné příznaky: časté svinování listů, zasychání mladých hroznů (zůstávají suché na keřích), zavadání a scvrkávání zrajících hroznů, špatný vývoj (nestejná velikost bobulí), pozdější a nestejněmorné vyžívání hroznů, hnědočerné ohraničené skvrny na

vyžívajících letorostech, pozdní vyžívání letorostů, chřadnutí keřů.

Ochranná opatření:

- 1) omezení výskytu vektorů, především křisa žilnatky vironosné,
- 2) omezení výskytu hostitelských, především rezervoárových rostlin patogenu a současně hostitelů žilnatky vironosné (svlačec rolní a kopřiva dvoudomá),

- 3) omezení výskytu ostatních hostitelů patogenu (především druhy čeledi lilkovité a některé druhy čeledí hvězdnicovité a bobovité),
- 4) produkce zdravého výsadbového materiálu,
- 5) zmlazení silně napadených keřů a následné zapěstování nových kmínků,
- 6) odstranění velmi silně napadených keřů.

Doporučená opatření:

- 1) označit příznakové keře
- 2) v mladých vinicích označené keře zlikvidovat a provést podsadbu v plodných vinicích označené keře sledovat, případně v předjaří zmladit a zapěstovat nový kmínek
- 3) v následujících vegetačních obdobích označené nebo zmlazené keře sledovat.

b) Škůdci

Octomilka *Drosophila suzuki*

Sledujte výskyt nového škůdce révy octomilky *D. suzuki*.

Výskyt škůdce byl v ČR poprvé potvrzen v roce 2014 na plodech ovocných dřevin. **V letošním roce lze předpokládat výskyty i na révě vinné. První výskyt škůdce ve vinařské oblasti Morava byl již potvrzen. V případě podezření na výskyt informujte inspektory ÚKZÚZ, případně jim předejte vzorky škůdce.**

D. suzuki je drobná muška (5–6,5 mm) s jasně červenýma očima, samička má krátké kladélko zakončené štětinkou, hlava a hrud' jsou ochlupacené. **Samečci mají tmavou skvrnu na vnější části konce křídel a na chodidlech výrazný hřebínek.** Samičky jsou bez této skvrny a hřebínku na chodidlech.

Oplodněné samičky kladou vajíčka do měkkých plodů ovocných dřevin i do bobulí révy. Larvy se živí dužninou plodů.

Škůdce má rychlý vývoj, v ČR se předpokládá 3–5 generací. Optimální pro vývoj škůdce jsou vyšší teploty (20–25 °C) a vyšší vlhkost vzdušná. Přezimují dospělci škůdce.

3. Další informace:

Školení - Integrovaná produkce révy vinné

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský ve spolupráci se Svazem vinařů České republiky a Ekovínem pořádají "Školení" za účelem rozšíření znalostí o systému integrované produkce révy vinné v rozsahu alespoň 8 hodin, podle § 13 odst. 5 písm. i) nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně – klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „nařízení vlády č. 75/2015 Sb.“

Školení budou zaměřena na integrovanou ochranu rostlin, aktuální novinky a změny v oblasti přípravků na ochranu rostlin (povolené přípravky v integrované produkci ovoce a révy vinné), podmínky hospodaření v režimu integrované produkce, podmínky dotačních managementů atd.

Pro rok 2015 je termín absolvování školení s ohledem na první rok nového programového období stanoven do 31. října.

Přihlašování účastníků školení bude možné pouze formou on-line registrace na <http://www.skoleniip.cz/>

Poslední termín:

- 21. 9. 2015 – Hnanice, Kongresové centrum Vinice Hnanice

Všechny semináře budou zaměřeny na základní i nadstavbový management IP víno.

Ekovín

NOVÉ webové stránky: <http://www.ekovin.cz>